

Vážení přátelé, členové a příznivci Platformy podnikatelů pro ZRS,

zahájili jsme nový rok rekapitulací toho minulého, bouřlivého, kdy jsme všemi prostředky podpořili kampaň EU k rozvojové problematice a cílům celosvětového udržitelného rozvoje. V tzv. Evropském roce pro rozvoj jsme diskutovali s podnikateli konkrétní úkoly rozvojové agendy do roku 2030, pozvali jsme zahraniční hosty na seminář s tematikou zlepšování podnikatelského prostředí v rozvojových zemích, hledali jsme odpovědi na otázky, jak chránit firemní duševní vlastnictví v rozvojových projektech i v obchodních případech. Bylo náročné na čas, sílu i prostředky vše zdárně zajistit a zorganizovat, ale zvládli jsme to s podporou našich členů.

Stále se znovu přesvědčujeme, že členské subjekty PPZRS nejsou ve své většině pasivní, podporují různými způsoby činnost organizace, která tak může úspěšně šířit informace o významu zahraniční rozvojové spolupráce České republiky s rozvojovými zeměmi. V letošním roce bude tato spolupráce ještě významnější. Je totiž před námi důležité období příprav nové strategie zahraničně rozvojové politiky, do které se Platforma zapojuje na pozvání Ministerstva zahraničních věcí ČR.

S tzv. uprchlickou krizí se ukazuje, že ČR měla a má směr této politiky nastaven správně. Je to partnerská i humanitární pomoc zemím, kde dříve byla či nyní vznikají ohniska napětí, a kde jsou zdroje příčin, proč se tolik lidí rozhodlo už nečekat na smrt v bídě nebo ve válce. Jsme malá země v porovnání s velkými dárci rozvojové pomoci, ale tam, kde se česká ZRS uplatňuje, je také vidět a má své výsledky.

Miléniové cíle udržitelného rozvoje dosáhly do r. 2015 určitého úspěchu, ale zároveň vidíme jejich reálné hodnocení příjemci pomoci, které se odráží v přívalech běženeckých vlnách do zemí největších dárců. Snaha odborníků z pracovních skupin Organizace spojených národů napravit tyto příčiny, aniž by je reálně pojmenovali, se odráží v nově schválených cílech udržitelného rozvoje do roku 2030. Najdeme zde důraz na to, že by také rozvinuté země měly napravit své chyby v přístupech k rozvojové pomoci a více spolupracovat. Smutným faktem však zůstává, že po schválení cílů, o kterých se již fakticky diskutovalo dva roky předem, svět stále nemá příliš konkrétní představu, jakými způsoby, postupy, metodami, včetně změny svého dosavadního přístupu, těchto cílů dosáhne. A kdy začne.

Platforma podnikatelů pro ZRS se tedy i v tomto roce bude snažit co nejlépe přispět k dalšímu zkvalitňování zahraničně rozvojové politiky konkrétními aktivitami plynoucími z jejího poslání. Proto také zveme další partnery a potenciální členy k připojení, aby vznikl širší expertní akční rádius.

Letošní aktivity jsou zaměřeny na zlepšování schopností českých firem vstupovat do tendrů velkých rozvojových institucí a vytvářet konsorcia se zahraničními partnery. I o tom je naše první letošní vydání Zpravodaje PPZRS.

Věra Vencíková

Přidáme prostředky na rozvojovou pomoc?

Zkusili jsme sondovat takovou otázku na sociální síti a v souhrnu jsme získali odpovědi, či spíše komentáře, procentuálně rozdělené přesně podle současných postojů společnosti k uprchlákům. Zaměňování humanitární a rozvojové pomoci se tedy nevyplácí. V čem je rozdíl?

Rozvojová pomoc je něco odlišného od humanitární pomoci, je plánovaná a dlouhodobá, zaměřuje se na rozvoj partnerských zemí a musí vzniknout ve spolupráci s nimi. Nestačí jen odkývat návrhy toho, v čem podle nás potřebují pomoci, ale také se angažovat a aktivně pomoc přijímat.

Příklad. Diakonie Českobratrské církve evangelické, druhá největší nestátní organizace zabývající se sociálními službami a občanskou pomocí se skvěle angažuje v Za'atari, uprchlickém táboře v Jordánsku. Tábor velikosti našeho krajského města s 80 - 120 tisíci obyvateli dostal od této organizace obytné buňky pro hendikepované obyvatele, balíčky pro přežití, pro hygienu a další potřebné věci.

<http://www.spolu.diakonie.cz/co-se-prave-deje/clanky/hlavni-rubrika/tyka-se-nas-krize-nablizkem-vychode/>

Zároveň však Diakonie ČCE vytvořila vzdělávací centrum, kde se místní lidé učili dovednosti pro práci ve službách, jako jsou například krejčovské či kadeřnické služby.

Balíčky, to byla humanitární pomoc, ale vyučít kadeřníky, holiče a krejčí nebo švadleny, to už byla projektová práce na úrovni rozvojové pomoci.

Něco s dlouhodobým efektem a rostoucím dopadem pro budoucnost nyní strádajících lidí mimo svou vlast. Nyní by měla nastat, a předpokládá se, že navýšení prostředků rozvojové pomoci to dovolí, další fáze pomoci, která už z některých vyučených osob vyškolí školitele dalších zájemců a z jiných vyslovených dokonce podnikatele v uvedených oborech. Pak bude na nich, aby dál šířili vědomosti a dovednosti. A i když výuka nebude dokonalá, jak by mohla být od zkušeného pracovníka z české neziskové organizace, bude to už na straně těch, kterým jsme pomohli a kteří si teď dál budou pomáhat sami a rozvíjet a sdílet své znalosti v souladu se svým kulturním zázemím.

Humanitární pomoc neziskových organizací z vyspělých zemí tedy startuje proces dlouhodobé pomoci. Je zřejmé, že nelze donekonečna rozdávat balíčky a balenou vodu.

Zmíněné vyučené skupiny budou schopny šířit nabyté znalosti dále a noví řemeslníci a podnikatelé už budou lépe prosperovat v místě svého prozatímního pobytu. To, že získají nové znalosti a dovednosti, posílí jejich chuť do života. Nebudou se muset nechat vykořisťovat místní šedou správou tábora. Po návratu do své země již budou hodnotnými elementy ekonomického rozvoje. Podnikatelé si budou chtít nakoupit nové nástroje, stroje a zařízení. A zde už můžeme s velkou pravděpodobností očekávat, že se obrátí na české dodavatele. A to ne z vděčnosti, ale proto, že se své řemeslo naučili na zařízeních a nástrojích dodaných z ČR.

Tak může také vypadat rozvojový projekt a jeho dlouhodobé přínosy se zpětnou vazbou na českou ekonomiku.

Řeknete, že takové projekty nemohou vyžadovat tak velké prostředky, které dnes vláda uvažuje přidat k rozpočtu na rozvojovou pomoc.

A dokonce v tom chce každý rok pokračovat. Učit kadeřníky a holiče však nestačí a nebude stačit, ani když k nim přidáme výuku v dalších, techničtějších profesích. Pořád to bude jen první malý krůček k rozvoji podnikatelského prostředí a malý příspěvek k ekonomickému růstu. Obnova válkou zničené země, například Sýrie nebo Iráku, vyžaduje rozsáhlejší investice. Také další země, jako je Afghánistán nebo Bosna a Hercegovina, potřebují pomoci s rozvojem, aby se z nich stali skuteční partneři nejen obchodní, ale také kulturní a angažovaní v celosvětovém hnutí za lepší a udržitelný způsob života. A to už bude daleko dražší. Potřeby pro jejich další rozvoj představují investice do řešení potřeb různého kalibru, od přístupu k vodě, k čistě půdě a živoucím městům až po kanalizaci, vodovody a správné nakládání s odpady. A to pořád ještě nebude konec toho, v čem jim chceme pomoci, aby se nám nakonec naše investice částečně vrátily.

Efekt není jen v tom, že už místní lidé zůstanou doma a nebudou hledat životní jistoty jinde. Doma, kde budou mít dobrou práci a ve větších městech do ní jezdit MHD za přijatelné jízdné. Postupně jim spolu s dalšími dárci můžeme pomoci dostat se na úroveň, kdy budou partnery důvěryhodnými a žádanými.

A pak nastane soutěž, s kým budou spolupracovat nejráději. Konkurenceschopnost České republiky, skloňovaná ekonomickými poradci našich vlád ve všech pádech, je pro náš další rozvoj důležitá a její zlepšování a zpevnování naší odolnosti v soutěži nelze zanedbat ani ve vztahu k rozvojovým zemím. Ty představují v dlouhodobém výhledu slibné trhy a o ty jde všem státům především.

Také proto se Platforma podnikatelů pro ZRS přidala v minulém roce ke kampani České rozvojové agentury a spolu se sdružením neziskových organizací FORS - České fórum pro rozvojovou spolupráci, a Svazem měst a obcí, aby společnými aktivitami podpořila navýšení rozpočtu pro zahraniční rozvojové projekty. Nabízí také členství ve své organizaci firmám se zahraniční zkušeností, aby posílila své expertní řady a mohla být ještě lepším partnerem Ministerstvu zahraničních věcí ČR při formulaci a naplňování zahraniční politiky, jejíž stále významnější součástí se politika zahraniční rozvojové spolupráce stává. ■

Zvyšování účasti českých subjektů v rozvojových projektech mezinárodních organizací

Činnost zaměřená na posilování kapacit PPZRS se soustředí na podporu politiky zahraničně rozvojové spolupráce České republiky a rozvojově-podnikatelských aktivit. Dlouhodobým záměrem je přivést české podniky k akceptaci odpovědného zapojení soukromého sektoru do rozvojové agendy a vytvářet tak přidatnou hodnotu podnikatelskému partnerství vznikajícímu v rozvojových zemích.

Jedním z důležitých nástrojů pro rozšiřování působnosti českých subjektů v rozvojo-

Fondy vnější spolupráce - blending

Využívání blendingových mechanismů v rámci finančních nástrojů vnější spolupráce EU.

3 Blending Frameworks & 7 facilities

Also the WBIF: Western Balkans Investment Framework & ITF: Infrastructure Trust Fund

Evropská unie je největším přispěvatelem na rozvojovou spolupráci. V globálu pochází přes 50 % finančních prostředků určených pro rozvojovou spolupráci z finančních nástrojů zřízených Evropskou komisí. Evropská unie ze svého rozpočtu alokovala pro finanční perspektivu 2014 - 2020 téměř 60 mld. EUR, prostřednictvím kterých má být financována rozvojová pomoc ve třetích zemích, spolu s dalšími aktivitami, přispívajícími k hospodářskému a společenskému rozvoji v kandidátských zemích a státech sousedících s EU. Dalším významným nástrojem podílejícím se na financování rozvojových projektů je Evropský rozvojový fond (cca 30,5 mld. EUR), který není financován z rozpočtu EU, ale z bilaterálních příspěvků členských států. I přes vysoký objem alokovaných finančních prostředků a různorodost podporovaných sektorových a tematických priorit, nároky na veřejné rozpočty stále rostou a financování vnější spolupráce se stává čím dál méně udržitelné. Jedním ze způsobů jak zefektivnit využívání veřejných financí jsou inovativní finanční nástroje, včetně kombinace grantů, půjček, záruk a rizikového kapitálu tzv. blending. Důležitým rysem blendingu je sladování procedur a metodik v rámci projektového cyklu, které zjednoduší schvalovací procesy a spolufinancování projektů ze strany EU, multilaterálních a bilaterálních finančních (rozvojových) institucí.

vých zemích je podpora kvalitního podnikatelského partnerství. Kromě společných investičních záměrů se nabízí také společná účast na výběrových řízeních mezinárodních organizací při jejich nákupu do rozvojových projektů.

Z hlediska české rozvojové konstituce se těchto soutěží účastní minimum českých subjektů. Nízkou účast podniků sice nelze porovnávat s úspěšností neziskových organizací v soutěžích o dotace, přesto přehledy zpracované Stálým zastoupením ČR při EU jednoznačně ukazují na jejich větší zájem i připravenost.

Projekt Zvyšování účasti českých subjektů v rozvojových projektech mezinárodních organizací má přispět ke zvýšení účasti českých subjektů na výběrových řízeních vyhledávaných

Počátky Blendingu

Blending se v rámci vnější spolupráce začal poprvé uplatňovat již v roce 2008, kdy vznikl první investiční nástroj v rámci naplňování cílů a priorit v oblasti politiky sousedství tzv. Neighbourhood Investment Facility (NIF). Od té doby začaly postupně vznikat další investiční facility, jako je investiční facility pro Latinskou Ameriku (od roku 2010), pro Asii a Střední Asii (od roku 2010) pro Karibik a Tichomoří (od roku 2012) a nejnovější investiční facility pro Afriku (od srpna 2015). Investiční facility jsou ve své podstatě investice zaměřené zejména na velké infrastrukturní projekty a podporu hospodářského a sociálního rozvoje v partnerských zemích. Smyslem investičních facility je dosáhnout většího finančního pákového efektu prostřednictvím propojení grantů z rozpočtu EU (resp. rozpočtu EDF), dobrovolných příspěvků ČS a dalších donorů, s půjčkami multilaterálních a bilaterálních evropských rozvojových institucí. Finanční operace mohou být navíc kryty zárukami poskytnutými Evropské investiční bance ze všeobecného rozpočtu EU (ELM) nebo v režimu Dohody z Cotonou.

Institucionalizace blendingu

Od prosince roku 2012 byla Evropskou komisí zřízena platforma pro využívání blendingu ve vnější spolupráci EU tzv. EU Platform for Blen-

ding in External Cooperation (EUBEC). Úkolem této neformální platformy bylo vytvořit efektivní struktury pro přípravu a implementaci projektů financovaných jak z rozpočtu EU a příspěvků ČS EU, tak spolufinancovaných z dalších veřejných a soukromých zdrojů. Výsledkem činnosti platformy EUBEC je vytvoření řídicích struktur, kdy jsou jednotlivé investiční facility institucionálně zařazeny pod geograficky zaměřené finanční nástroje. V současné době existují tři blendingové rámce odpovídající třem fondům vnější spolupráce, tzn. Evropský nástroj politiky sousedství (ENI Blending Framework), Nástroj pro rozvojovou spolupráci (DCI Blending Framework) a Evropský rozvojový fond (EDF Blending Framework). Mezi tyto tři blendingové rámce se dělí sedm výše uvedených geografických investičních facility pokrývajících Asii, Střední Asii, Latinskou Ameriku, Tichomoří, Afriku, Karibik, sousedící státy EU a dvě tematické facility ElectriFi a AgriFi. Zvláštní postavení má pak investiční rámec pro západní Balkán, který je obdobou investiční facility a spadá pod nástroj představní pomoci IPA, kde se zatím nepodařilo

ných mezinárodními rozvojovými organizacemi. Může dále výrazně zlepšit podmínky pro partnerskou spolupráci v této oblasti, počínaje technickou podporou přes kvalitativní přenos know-how až po vzájemnou výměnu informací a zkušeností z místa projektu. Cílovou skupinu tvoří členské subjekty PPZRS a národní a mezinárodní institucionální partneři. Pro dosažení zvolených cílů jsou potřebné následující výstupy: rešerše z databázi DEVEX a MERK, workshopy a konference. Průřezovými tématy akcí jsou: řádná demokratická správa věcí veřejných, šetrnost k životnímu prostředí a klimatu, dodržování lidských práv příjemců projektů, včetně rovnosti mužů a žen.

Projekt je rozvržen do čtyř realizačních etap. ■

ding in External Cooperation (EUBEC). Úkolem této neformální platformy bylo vytvořit efektivní struktury pro přípravu a implementaci projektů financovaných jak z rozpočtu EU a příspěvků ČS EU, tak spolufinancovaných z dalších veřejných a soukromých zdrojů. Výsledkem činnosti platformy EUBEC je vytvoření řídicích struktur, kdy jsou jednotlivé investiční facility institucionálně zařazeny pod geograficky zaměřené finanční nástroje. V současné době existují tři blendingové rámce odpovídající třem fondům vnější spolupráce, tzn. Evropský nástroj politiky sousedství (ENI Blending Framework), Nástroj pro rozvojovou spolupráci (DCI Blending Framework) a Evropský rozvojový fond (EDF Blending Framework). Mezi tyto tři blendingové rámce se dělí sedm výše uvedených geografických investičních facility pokrývajících Asii, Střední Asii, Latinskou Ameriku, Tichomoří, Afriku, Karibik, sousedící státy EU a dvě tematické facility ElectriFi a AgriFi. Zvláštní postavení má pak investiční rámec pro západní Balkán, který je obdobou investiční facility a spadá pod nástroj představní pomoci IPA, kde se zatím nepodařilo

Cílem Platformy podnikatelů pro ZRS je:

- zvyšovat úspěšnou účast českých firem v projektech rozvojové pomoci a spolupráce
- podporovat dlouhodobé investice v rozvojových zemích s výhodnou pozicí pro české dodavatele technologií a služeb
- prosadit partnerství veřejného a soukromého sektoru v programech zahraniční rozvojové spolupráce
- Platforma hledá aktivní firmy se zájmem o účast v rozvojových projektech i práci v expertních týmech Platformy a pracovních skupinách Rady pro ZRS ČR
- PPZRS je prostorem pro sdílení informací, nápadů, zkušeností a kontaktů.

Informace o podmínkách členství:
www.ppzrs.org

Kontakt

Platforma podnikatelů
pro zahraniční
rozvojovou spolupráci

Sekretariát PPZRS
Freyova 948/11, 190 00 Praha 9

Telefon: +420 225 279 403
+420 603 826 261
Fax: +420 284 686 464
e-mail: platforma@spcr.cz

Zpravodaj je určen ke zvyšování povědomí podnikatelského sektoru o politice zahraniční rozvojové spolupráce v souvislosti s politikou proexportní za účelem rozšíření všech forem podpory podnikání a investičních projektů v rozvojových zemích. Je spolufinancován z prostředků MZV ČR.

díky složitějším řídicím a schvalovacím procedurám harmonizovat prováděcí pravidla.

Blendingový proces

Před tím, než dojde ke sloučení finančních prostředků z rozpočtu EU a zdrojů rozvojových finančních institucí, je potřeba nejprve za spolupráce Evropské komise, Evropské služby pro vnější činnost, členských států EU a partnerských zemí určit prioritní oblasti podpory blendingu pro jednotlivé rámce. Ty se určují s ohledem na priority v regionálních programových dokumentech, které obsahují indikativní finanční alokace a definují oblasti podpory na období 3 až 7 let.

Dalším krokem je převedení finančních prostředků z finančních nástrojů do jednotlivých finančních facilit. K tomu dochází každoročně prostřednictvím schválení regionálních ročních akčních programů na komitologických výborech Evropské komise za přítomnosti zástupců členských států.

Po schválení finanční alokace do investiční facility lze začít schvalovat žádosti rozvojových finančních institucí o příspěvek z rozpočtu EU, tedy z částky vyčleněné pro investiční facility za účelem implementace jimi předložených projektů. Návrhy projektů předložené rozvojovými finančními institucemi schvalují zástupci členských států na tzv. blendingových radách hlasováním kvalifikovanou většinou. V praxi jsou však rozhodnutí přijímána většinou konsensem. Po schválení návrhu projektu se převede požadovaná část z investiční facility za účelem realizace projektu, který je implementován prostřednic-

tvím rozvojové finanční instituce. Vzhledem k tomu, že realizace projektu je zcela v kompetenci finančních institucí, nejsou blendingové projekty zveřejňovány na webových stránkách Evropské komise, ale na webových stránkách implementační finanční instituce viz seznam finančních institucí.

Shrnutí

K dnešnímu dni existují tři blendingové rámce a investiční rámec pro západní Balkán odpovídající geografickému zaměření fondům vnější spolupráce, pod které spadají jednotlivé investiční facility, viz diagram níže.

ENI blending framework – Neighbourhood Investment Facility (NIF)

DCI blending framework – Latin America Investment Facility (LAIF), Asian Investment Facility (AIF), Investment Facility for Central Asia (IFCA) + tematické facility Electrifi a AgriFi.

EDF blending framework – Investment Facility for Pacific (IFP), Caribbean Investment Facility (CIF) a Africa Investment Facility (AfIF)

IPA – Investment Framework for Western Balkans

Členské státy schválí regionální indikativní program, kde se definují priority podpory pro dané regiony na období 3 až 7 let. Na základě těchto programových dokumentů se připraví a schválí opět regionální roční akční programy, kde se vyčlení konkrétní částka pro jednotlivé finanční facility. Regionální indikativní a roční akční programy schvalují členské státy na komitolo-

gických výborech Evropské komise dle jednotlivých nástrojů. Příspěvky z investičních facilit do konkrétních projektů, které předkládají rozvojové finanční instituce, se schvalují opět za účasti členských států, avšak tentokrát na „blendingových radách“. Schválené projekty jsou následně zveřejňovány na webových stránkách rozvojových finančních institucí, kde se o ně mohou zájemci ucházet. Projekty se realizují v souladu s implementačními pravidly finančních institucí. Hlavní rozvojové finanční instituce, které se mohou ucházet o příspěvky z rozpočtu EU:

EIB – Evropská investiční banka

EBDR – Evropská banka pro obnovu a rozvoj

AFD – Francouzská rozvojová agentura

KfW – Německá rozvojová banka

GIZ – Německá rozvojová agentura

CEB – Rozvojová banka Rady Evropy

AECID – Španělská rozvojová agentura

NIB – Norská investiční banka

SIMEST – Italská investiční banka

OeEB – Rakouská rozvojová banka

SOFID – Portugalská rozvojová instituce

Zdroj: Evropská komise

Více informací k vnější spolupráci EU naleznete zde:

<https://www.wbif.eu/>

https://ec.europa.eu/europeaid/policies/innovative-financial-instruments-blending_en

http://www.mzv.cz/representation-brussels/cz/evropska-unie/eu_pro_podnikatele/jak_podnikat_v_zahranici/zapojeni_do_projektu_vnejsi_pomoci/ ■

13. - 14. dubna
HRADEC KRÁLOVÉ

KONGRESOVÉ CENTRUM
NOVÉ ADALBERTINUM

Energetické fórum & Teplárenské dny

již od roku 1994

Zveme Vás na konferenci v rámci akce

- Technologie pro systémy zásobování teplem
- Změny v legislativě životního prostředí pro rok 2016
- Boj o zákazníka v energetice
- Energetické úspory v malých a středních podnicích
- **Energetické využití odpadů a odpady z energetiky (VEP)**
- Aktuální energetická legislativa
- Úspory energií v obcích a městech
- Průmyslová energetika

13. - 14. dubna 2016
KC NOVÉ ADALBERTINUM
HRADEC KRÁLOVÉ

www.teplarenske-dny.cz

22 let